

Правила за коришћење Интернационализованих доменских имена која су у потреби у Републици Србији

1. Увод

Овај документ описује правила коришћења интернационализованих доменских имена (IDN) у оквиру постојећег .rs домена највишег нивоа и новог ћириличног домена највишег нивоа који представљају Републику Србију на интернету.

Сва правила су заснована на чињеници да РНИДС региструје АСЕ (ASCII Compatible Encoding) ознаку уместо уникод облика интернационализованог доменског имена.

Документ дефинише скуп прихватљивих уникод кодова при регистрацији домена у .rs доменском простору, а који се односе на латинично писмо које је у потреби у српском језику

Документ дефинише скуп уникод кодова који представљају слова српске ћирилице, а који су дозвољени за коришћење у оквиру новог ћириличног домена највишег нивоа, који је у фази одобрења за коришћење од стране ИЦАНна у оквиру Процеса убрзаног поступка за ИДН ццТЛД.

2. Дефиниције

Термин ИДН знак се користи да означи било који знак у процесу дефинисања домена који **није из скупа**

- двадесетшест латиничних слова енглеске абетеде <a-z>,
- десет ознака за бројеве <0-9> и
- средње цртице (знак минус) <->.

Знаци који **се налазе у скупу**

- двадесетшест латиничних слова енглеске абетеде <a-z>,
- десет ознака за бројеве <0-9> и
- средње цртице (знак минус) <->

односно

<Letter/Digit/Hyphen>

се називају "ЛДХ знаци", а име које се састоји само од ових знакова се назива ЛДХ име.

ИДН име је оно име које саржи један или више ИДН знакова. Исто правило које важи за имена се примењује и на доменска имена.

3. Дозвољени језици и писма

У овој верзији правила о коришћењу интернационализованих домена дефинисани су за употребу следећи језици и писма:

▪ Српски језик и латинично писмо

- a b c d e f g h i j k l m n o p r s t u v z
ова слова су одувек била дозвољена за регистрацију домена (ЛДХ знаци)
- č ć đ š ž
ова слова су карактеристична за српски језика и припадају категорији ИДН знакова. Сваки домен који садржи бар један од ових знакова се назива ИДН домен.

- Уникод табела латиничног писма:

U+002D	HYPHEN-MINUS
U+0030..U+0039	DIGIT ZERO .. DIGIT 9
U+0061..U+007A	LATIN SMALL LETTER A .. LATIN SMALL LETTER Z
U+0107	LATIN SMALL LETTER C WITH ACUTE
U+010D	LATIN SMALL LETTER C WITH CARON
U+0111	LATIN SMALL LETTER D WITH STROKE
U+0161	LATIN SMALL LETTER S WITH CARON
U+017E	LATIN SMALL LETTER Z WITH CARON

▪ Српски језик и ћирилично писмо

- а б в г д ђ е ж з и ј к л љ м н њ о п р с
т ћ у ф х ц џ ш
- сва слова ћириличног писма спадају у категорију ИДН знакова, те доменска имена писана ћириличким писмом спадају у категорију ИДН домена.
- Уникод табела ћириличног писма:

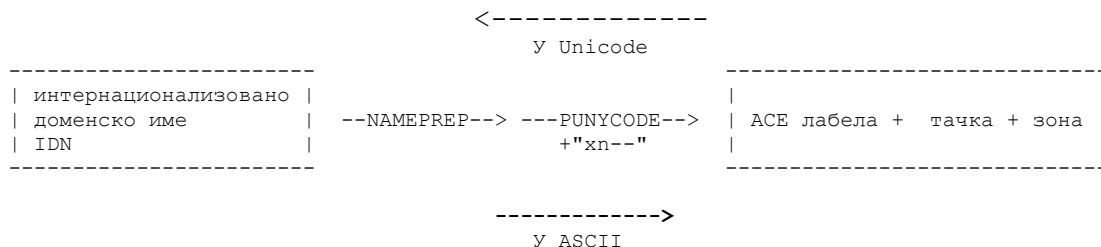
U+002D	HYPHEN-MINUS
U+0030..U+0039	DIGIT ZERO .. DIGIT 9
U+0430..U+0438	CYRILLIC SMALL LETTER A ..CYRILLIC SMALL LETTER I

U+043A..U+0448	CYRILLIC SMALL LETTER KA..CYRILLIC SMALL LETTER SHA
U+0452	CYRILLIC SMALL LETTER DJE
U+0458	CYRILLIC SMALL LETTER JE
U+0459	CYRILLIC SMALL LETTER LJE
U+045A	CYRILLIC SMALL LETTER NJE
U+045B	CYRILLIC SMALL LETTER TSHE
U+045F	CYRILLIC SMALL LETTER DZHE

4. Правила за формирање ИДН домена

- i. доменско име у оквиру ссTLD.rs домена сме да садржи само слова латиничног писма које се користи у српском језику, која су дефинисана у одељку 3 овог документа
- ii. доменско име у оквиру ћириличног ИДН највишег нивоа сме да садржи само слова српске ћирилице, која су дефинисана у одељку 3 овог документа
- iii. доменско име не сме да почне низом знакова "xn--", нити било којим другим префиксом који на трећој и четвртој позицији садржи два знака средње црте (два минус знака) "--"
- iv. доменско име не сме да почиње, нити да се завршава знаком средње црте (минус знак) "-".
- v. систем доменских имена не прави разлику између великих и малих слова
- vi. да би се ефикасно користила на интернету, сва ИДН имена морају да прођу процес који се назива ACE (*ASCII-Compatible Encoding*), а који је описан у [RFC3490](#)
- vii. максимална дужина доменског имена је 63 ASCII знакова. Треба имати у виду да се код ИДН имена ово ограничење односи на АЦЕ верзију имена, што значајно смањује број ИДН знакова. Код ћириличких назива домена број знакова ћириличног писма који се могу наћи у једном доменском имену је скоро преполовљен и креће се око 29.
- viii. Треба напоменути да, иако неки програми који се користе за приступ интернету, посебно неки браузер, већ имају уграђену могућност коришћења ИДН имена и аутоматски обављају конверзију, постоје и такви програми који ову могућност немају. Зато, док се ова технологија не примени у већем броју програма, корисници могу понекад да виде АЦЕ кодирано име домена уместо оригиналног ИДН облика.

Следећа слика приказује процес конверзије ИДН назива у АЦЕ облик који је у употреби у процесу регистрације домена:

5. Утицај ИДН на процес регистрације домена

За ИДН домене који користе латинично писмо, биће организован посебан почетак регистрације домена, са правилима која ће бити накнадно донета.

За ИДН домене који користе ћирилично писмо биће организован посебан почетак регистрације домена, који ће детаљно бити описан у документу који ће регулисати регистрацију ћириличких домена у оквиру ћириличног ИДН највишег нивоа

5.1 Предмет уговора између РНИДС и регистранта

Предмет уговор између РНИДС и регистранта је АЦЕ верзија ИДН доменског имена.

РНИДС смешта АЦЕ верзију у своју зонску табелу, у whois и остале интерне базе података. РНИДС не чува ИДН верзију доменског имена.

6. Историја промена

- а. Август 2010 – Прва верзија правила, укључен само српски језик, ћирилично и латинично писмо.